

СИЛАБУС

МЕДІАОСВІТА В ЦИФРОВОМУ СВІТІ

Рівень вищої освіти	другий (магістерський)
Галузь знань	
Спеціальність	
Освітня програма	
Вид дисципліни	вибіркова
Рік підготовки, семестр	1 рік навчання, 1 семестр
загальна кількість годин/кредитів	90 годин /3 кредитів
Мова викладання	українська

1. ІНФОРМАЦІЯ ПРО ВИКЛАДАЧІВ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ПІБ викладача	Андрієвська Віра Михайлівна
Кафедра	інформатики
Посада	професор кафедри інформатики
Науковий ступінь	доктор педагогічних наук
Вчене звання	доцент
Наукові профілі	Scopus Author ID: 57218569677 https://orcid.org/0000-0003-1632-4045 https://scholar.google.com.ua/citations?user=4z1fc_kAAAAJ&hl=uk
Адреса кафедри, № кабінету (викладацької)	вул. Валентинівська 2, корпус Б №215
Контактна інформація викладача:	vira.andriievaska@hnpu.edu.ua
ПІБ викладача	Остапенко Людмила Петрівна,
Кафедра	інформатики
Посада	Старший викладач кафедри інформатики
Науковий ступінь	
Вчене звання	
Наукові профілі	https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=DXCUFdoAAA AJ# https://orcid.org/0000-0003-4382-0255
Адреса кафедри, № кабінету (викладацької)	вул. Валентинівська 2, корпус Б №215
Контактна інформація викладача:	liudmyla.ostapenko@hnpu.edu.ua
ПІБ викладача	Гайдусь Андрій Юрійович
Кафедра	інформатики
Посада	доцент кафедри інформатики
Науковий ступінь	Кандидат технічних наук
Вчене звання	доцент
Наукові профілі	Google Scholar ORCID Research
Адреса кафедри, № кабінету (викладацької)	вул. Валентинівська 2, корпус Б №215
Контактна інформація викладача:	garmani0604@gmail.com

2. ПОЛІТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Політика навчальної дисципліни будується відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу в Харківському національному педагогічному університеті імені Г.С. Сковороди (у новій редакції)» і закріплена Програмою навчальної дисципліни.

Кожен викладач висуває здобувачам вищої освіти систему вимог, правил поведінки студентів на заняттях, взаємин із викладачем, іншими студентами. Вона включає такі базові вимоги:

- не пропускати лекції та семінарські заняття, про відсутність з поважних причин доводити до відома викладача заздалегідь;
- регулярно переглядати лекційний і практичний матеріал;
- здавати й захищати самостійні роботи та завдання у визначені терміни;

<p>- системність і регулярність роботи здобувача вищої освіти з навчальною і науковою літературою;</p> <p>- обов'язковою є присутність здобувача на модульному та підсумковому контролях.</p> <p>Здобувач успішно навчається, якщо послідовно набирає кредити, необхідні для здобуття бажаного ступеня. Для цього потрібно, щоб накопичувальний бал був не нижче, ніж <u>60</u> за всіма курсами протягом семестру. Якщо накопичувальний бал нижче <u>60</u> балів, здобувач вважається неуспішним і може бути відрахований.</p>	
3. ХАРАКТЕРИСТИКА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Призначення дисципліни	Дисципліна спрямована на формування у студентів теоретичних і практичних знань в галузі медіаосвіти та медіаграмотності з метою вирішення сучасних медіапедагогічних проблем, розвиток критичного мислення.
Мета вивчення навчальної дисципліни	Розвиток компетентності в галузі медіаосвіти та медіаграмотності з метою вирішення сучасних медіапедагогічних проблем, розвиток критичного мислення (критичного бачення), формування правильного сприйняття конкретних явищ, категорій, понять, ідей, дійсності тощо та коригування інформації, отриманої з відкритих джерел та Інтернет-ресурсів задля викриття прихованого змісту окремих фактів та усунення негативного впливу на свідомість громадян; формування знань, умінь і навичок, необхідних для ефективної інтеграції елементів медіаграмотності в освітній процес різних закладів освіти.
Завдання вивчення навчальної дисципліни	формування теоретичної бази знань з основ медіаграмотності і практичних навичок ефективної та безпечної взаємодії з інформацією, отриманою з медіаджерел, у тому числі з урахуванням використання засобів сучасних технологій у повсякденній практичній, зокрема навчально-пізнавальній, діяльності; навчання сприйняттю і переробці інформації, переданої по каналах ЗМІ (в широкому тлумаченні), розвиток критичного мислення, умінь розуміти прихований зміст того чи іншого повідомлення, протистояти маніпулюванню свідомістю індивіда з боку ЗМІ; формування вмінь знаходити, готувати, передавати і приймати інформацію в тому числі, з використанням різних медіаресурсів; сформувані у здобувачів достатні знання, уміння і навички, необхідні для ефективного використання отриманих знань під час організації та проведення освітнього процесу в різних закладах освіти.
4. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ	
Сформовані компетентності	<ul style="list-style-type: none"> • Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі і практичні проблеми у галузі середньої освіти або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій. • Здатність вчитися, оволодівати сучасними знаннями і підвищувати власний професійний рівень. • Здатність до застосування сучасних інформаційних і комунікаційних технологій у освітній діяльності • Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів), соціально відповідально та свідомо. • Здатність породжувати нові ідеї (креативність). • Здатність застосовувати знання на практиці. • Навички управління інформацією (уміння знаходити та аналізувати інформацію з різних джерел). • Здатність проєктувати електронні освітні ресурси, використовувати їх у навчальному процесі. • Здатність бачити тенденції розвитку інформатики й інформатизації суспільства й враховувати їх у навчальному процесі. • Здатність до презентації власних і колективних результатів професійної та науково-дослідної діяльності.

--	--

Програмні результати навчання	<ul style="list-style-type: none"> • Застосовує основні поняття інформатики при вирішенні професійних завдань. • Описує і пояснює основні психолого-педагогічні теорії навчання, методики навчання інформатики учнів закладів середньої освіти • Аналізує, оцінює педагогічні явища, робить висновки і коригує навчальну діяльність учнів й власну професійну діяльність. • Використовує міжнародні інформаційні ресурси і системи управління знаннями в інформаційному забезпеченні процесу навчання • Проектує електронні освітні ресурси із використанням сучасного інструментарію; оцінює ефективність застосування дидактичних електронних ресурсів. • Організовує співпрацю учнів у освітньому процесі з інформатики та у позакласній діяльності, співпрацює в педагогічному колективі освітнього закладу, інших професійних об'єднаннях. • Описує методологію наукового пізнання та формування інформаційної картини світу. • Оцінює зміст, джерела, форми і якість надання інформації, здійснювати її повноцінне і критичне тлумачення з урахуванням особливостей сприймання мови різних медіа.
--------------------------------------	---

5. СФЕРИ ЗАСТОСУВАННЯ ЗДОБУТИХ НАВИЧОК

педагогічна діяльність – в процесі викладання навчального предмета за обраним фахом у закладах освіти різного типу;
організація ефективного використання інформаційно-комунікаційних та медіатехнологій в освітньому процесі;

6. МЕТОДИ НАВЧАННЯ

словесні методи (лекція, інструктаж тощо);
практичні методи (лабораторні заняття);
наочні методи (метод ілюстрацій і метод демонстрацій, спостережень);
робота з навчально-методичною літературою (тезування, анотування, рецензування);
використання новітніх інформаційних технологій та електронних засобів навчання;
використання платформи дистанційної освіти;
самостійна робота (виконання завдань).

7. ЗМІСТ ТА ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назва теми/розділу дисципліни	Лекції	Практичні заняття	Лабораторні заняття	Самостійна робота
Модуль 1. Медіаосвіта та медіаграмотність як складові медіакомпетентності сучасного педагога				
Тема 1. Медіаосвіта як навчальна дисципліна освітньо-професійної	2			6

програми підготовки майбутнього вчителя.				
Тема 2. Роль медіа у формуванні сучасної картини світу.	2	2		4
Тема 3. Концептуальні засади впровадження медіаосвітніх ідей в освітній процес.	2		2	10
Модуль 2. Освітній інструментарій інфомедійної грамотності педагога.				
Тема 1. Інформація та її розповсюдження як основа інфомедійної грамотності.	2	2		
Тема 2. Інтеграція медіатехнологій в освітню практику.	2	2	4	
Модуль 3. Критичне мислення як засіб протидії маніпуляції та фейкам.				
Тема 1. Критичне мислення як захист від дезінформації та маніпуляцій в сучасному інформаційному просторі.	2	2	4	22
8. КОНТРОЛЬ І ОЦІНКА РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ				
Методика оцінювання повинна ґрунтуватися на принципах об'єктивності, прозорості, гнучкості та високої диференціації.				
Шкала оцінювання здобувачів за системою ECTS				
Рейтингова оцінка	Оцінка за столальною шкалою	Значення оцінки		
A	90 – 100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками		
B	82 – 89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок		
C	74 – 81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок		
D	69 – 73 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності		
E	60 – 68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень балів знань (умінь)		
FX	35 – 59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання		
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни		
ФОРМА КОНТРОЛЮ		залік		
Розподіл рейтингових балів за видами контролю				
1 семестр				
Назва виду діяльності та форми контролю	Максимальна кількість балів за одиницю	Кількість одиниць	Максимальна кількість балів за вид роботи	
Відвідування лекцій		6	12	
Лабораторна робота (в тому числі допуск, виконання, захист)		4	8	
Практичні роботи		5	10	
Виконання завдань для самостійної	8	5-8	60	

роботи			
Модульний контроль	10	1	10
ІНДЗ			
Екзамен			
Максимальна кількість балів протягом семестру:			100

9. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА ТА ІНФОРМАЦІЙНІ ДЖЕРЕЛА

Базова

1. Андрієвська , В. М., Олефіренко , Н. В., Остапенко Л. П. Робота з медіатекстами як ключовий етап у формуванні медіаграмотності учнів початкової школи. Електронне наукове фахове видання “ВІДКРИТЕ ОСВІТНЄ Е-СЕРЕДОВИЩЕ СУЧАСНОГО УНІВЕРСИТЕТУ”. 2022. 13. с. 104-113. <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2022.138>
DOI: <https://doi.org/10.28925/2414-0325.2022.138>
2. Гергард Тулодзєцький, Бардо Герціг, Сільке Графе. Медіаосвіта в школі та на уроці: Основи і приклади / За загал. ред. В.Ф. Іванова; Пер. з нім. В. Климченка. К. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 405 с.
3. Інфомедійна грамотність – невід’ємна складова навчального процесу закладу вищої освіти: збірник статей. К.: :Академія української преси, IREX, Центр Вільної преси, 2021. 400 с.
4. Остапенко Л. П., Андрієвська В. М., Олефіренко Н. В. Методичні аспекти формування уміння розрізняти неправдиву інформацію у підлітків на уроках інформатики. Засоби навчальної та науково-дослідної роботи, 2021, вип. 57. DOI: 10.34142/2312-1548.2021.57.05

Допоміжна

1. Андрієвська В.М., Остапенко Л.П., Воробйова Н.Ю. Становлення та розвиток медіаосвіти в Україні. Науково-дослідна робота студентів як чинник удосконалення професійної підготовки майбутнього вчителя: зб. наук. пр./редкол.: Н. В. Олефіренко та ін. Х., 2022. Вип. 21.
2. Іванова Т., Ізбаш С. Методичні «родзинки» онлайн-тренінгу з медіаграмотності «Будь в тренді: МІГ в online!» : практичний посібник. К.. : Академія української преси, Центр вільної преси, 2020. 96 с.
3. Костирко Т. М., Корольова Т. Д., Жигалкіна М. С. Основи медіаграмотності : навчальний посібник. Миколаїв : НУК, 2019. 80 с.

Інформаційні ресурси

1. Академія української преси. URL: <http://www.aup.com.ua>
2. Детектор медіа URL: <http://detector.media>
3. Медіаграмотність. URL: <http://osvita.mediasapiens.ua>
4. Медіапсихологія і медіаосвіта. URL: <http://www.mediaosvita.org.ua>
5. Медіаосвіта та медіаграмотність. URL: <https://www.aup.com.ua/mediaosv/portalmmediaosvita-ta-mediagramotnist>
6. Медіа-IQ. URL: <http://media-iq.tilda.ws/medialiteracy>
7. Про Інтернет. URL: <http://www.prointernet.in.ua>
8. Stop Fake. URL: <https://www.stopfake.org>
9. Fake off. URL: <http://fakeoff.org/uk>